

Jaarverslag 2025

**HERTENKAMP
ENKHUIZEN**

Stichting Natuur en Milieu Educatief Centrum Enkhuizen e.o.

Wilhelminaplantsoen 2

1601 LS Enkhuizen

tel: (0228) 32 03 10

www.hertenkampenkhuizen.nl

Het jaar 2025 was voor Hertenkamp Enkhuizen opnieuw een jaar waarin onze maatschappelijke kracht zichtbaar en voelbaar was. Als organisatie staan wij midden in de gemeenschap, en dat hebben we dit jaar opnieuw met veel passie waargemaakt. Wij hebben verder kunnen bouwen aan een plek waar natuur, educatie, zorg en sociale ontmoeting samenkomen.

Als stichting zijn we trots op de groei die merkbaar doorzet in vrijwel alle onderdelen van onze organisatie. Onze Kinderboerderij, Natuurtuin en Theetuin zijn geliefde plekken voor jong en oud. Onze evenementen en markten vormen een waardevolle toevoeging aan het rijke cultuuraanbod van Enkhuizen. De toename van bezoekers en de waardering die wij van hen ontvangen, laten zien hoe belangrijk dit groene hart van onze stad is voor jong en oud.

Binnen onze educatieve programma's zijn weer prachtige resultaten behaald. Ruim vierduizend leerlingen genoten van levensechte lessen over natuur, milieu en duurzaamheid — wat naar onze mening belangrijker is dan ooit tevoren in een wereld die hier soms wel steeds meer los van lijkt te staan.

Terwijl we vooruitkijken naar 2026, zien we kansen én uitdagingen. Groei in bezoekers, uitbreiding van activiteiten, professionele ontwikkeling binnen ons team — ze bieden perspectief. Tegelijkertijd vraagt de onzekerheid rondom structurele financiering om alertheid en dialoog. We zien het inmiddels gestarte onderzoek van de gemeente naar onze financiële exploitatie met vertrouwen tegemoet en hopen dat het ons weer nieuwe inzichten mag geven die bijdragen aan een mooie toekomst. We blijven inzetten op duurzame relaties met gemeente, fondsen en maatschappelijke partners, zodat wij onze maatschappelijke meerwaarde kunnen blijven waarmaken.

Namens het bestuur wil ik iedereen bedanken die in 2025 heeft bijgedragen aan onze prestaties: vrijwilligers, medewerkers, subsidiënten, sponsors, donateurs, samenwerkingspartners en de duizenden betrokken inwoners en bezoekers van Enkhuizen. En daarbij een bijzonder woord van waardering voor de deelnemers in onze dagbesteding. Hun betrokkenheid, inzet en ontwikkeling vormen een waardevolle bijdrage aan vrijwel al onze activiteiten. Zonder hen geen blijde dieren of prachtig onderhouden bezoekerscentrum. Samen zorgen we ervoor dat Hertenkamp Enkhuizen een inspirerende, groene en waardevolle plek blijft voor iedereen.

Arie Loots

Voorzitter, Hertenkamp Enkhuizen

Voorwoord	2
Inhoudsopgave.....	3
1 De organisatie.....	4
1.1 Bestuur.....	4
1.2 Organigram	5
1.3 Medewerkers	5
1.4 Vrijwilligers.....	6
1.5 Algemeen nut beoogde instelling	6
2 Bezoekerscentrum Hertenkamp Enkhuizen	7
2.1 Kinderboerderij.....	7
2.2 Natuurtuin.....	8
2.3 De Theetuin – Kleine horeca en winkel.....	9
3 activiteiten en evenementen.....	10
3.1 Recreatief-educatieve activiteiten	10
3.2 Evenementen en markten	10
4 Educatie: Natuur, Milieu en Duurzaamheid	11
4.1 Ons educatieve aanbod voor het (basis)onderwijs.....	12
4.2 Speciaal voor de basisscholen van Enkhuizen.....	13
4.3 Schooltuinen Enkhuizen.....	14
4.3.1 De pluktuin.....	15
5 Dagbesteding.....	15
5.1 Groei in aantal deelnemers.....	16
5.2 De pilot en ‘Mooi Gaan’	16
5.3 Kwaliteitskeurmerk.....	16
6 Beheer gebouwen en terreinen	17
7 Communicatie en PR	17
7.1 Interne communicatie.....	17
7.2 Externe communicatie	18
7.2.1 Inzet van externe communicatiemiddelen	18
7.2.2 Website www.hertenkampenkhuizen.nl	18
7.2.3 Website www.nmewestfriesland.nl	19
7.2.4 Sociale media: Facebook en Instagram.....	19
7.2.5 Nieuwsbrieven van de scholen	19
8 samenwerkingen	20
8.1 Samenwerkings-evenementen	20
9 Korte vooruitblik: Wat gaan we doen in 2026.....	21
9.1 Kansen en Risico’s.....	21
9.1.1 Kansen:	21
9.1.2 Risico’s	22
9.2 Meer weten?.....	22
10 Vaststelling van dit jaarverslag	23

1 DE ORGANISATIE

1.1 BESTUUR

Hertenkamp Enkhuizen heeft een onbezoldigd bestuur.

Het bestuur bestond op 31 – 12 – 2025 uit de volgende personen:

Arie Loots	Voorzitter
Niko Dol	Secretaris
Walter van Dam	Penningmeester
Jan Meester	Bestuurslid
Monique Bakker	Bestuurslid
Rick Keesman	Bestuurslid; aangetreden met de portefeuille Horeca
Jaap Nolthenius	Adviseur Natuur- en Milieueducatie

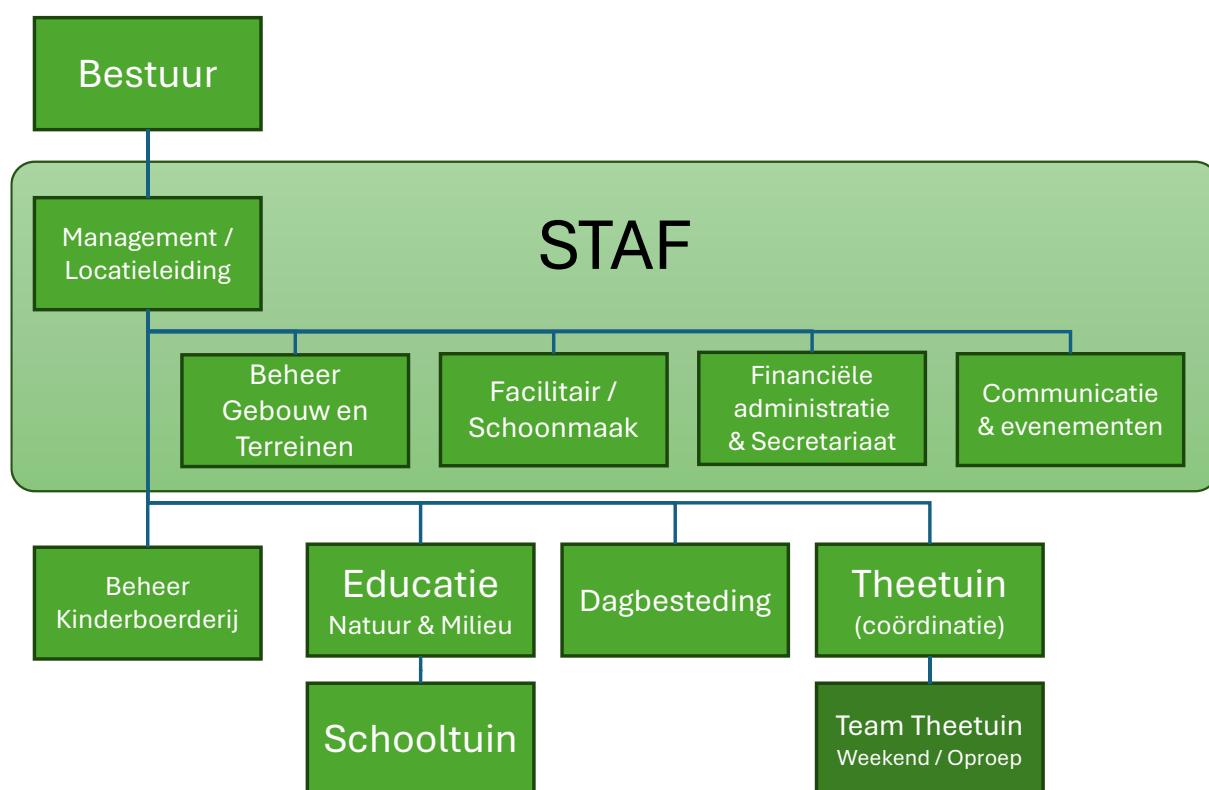
In 2025 heeft het bestuur 6 keer regulier vergaderd. De volgende onderwerpen, onder vele, zijn besproken:

- Benoeming van onze nieuwe voorzitter: A. Loots.
- Periodieke voortgangsverslagen vanuit de organisatie en locatieleiding.
- De financiële Planning & Control cyclus (financiële maandrapportages e.d.).
- De jaarrekening 2024, jaarverslag 2024, begroting 2026, jaarplanning 2026.
- Subsidieaanvraag NME-en Exploitatievergoeding 2025 en 2026.
- Werving van diverse fondsen, sponsoring en donaties.
- Nieuwe initiatieven voor activiteiten (diverse markten) en herinrichting en verbeterplan Theetuin.
- Ontwikkeling van de Natuurtuin/ Schooltuinen/ Theetuin.
- Het ondersteunen van de locatieleiders.
- Aanstelling van nieuwe werknemers en afscheid van de vertrekkende.
- Overleggen met gemeente Enkhuizen over de organisatie, de exploitatiebijdrage, de pilotsubsidie dagbesteding als Algemene Voorziening en het programma 'Mooi Gaan'.
- Het viermaandelijks Bestuurlijk overleg NME West-Friesland met MAK Blokweer en IVN WF.
- Aanpassing in vernieuwde arbeidsovereenkomsten, cao en pensioen.

Het bestuur wil de medewerkers, vrijwilligers, deelnemers van de dagbesteding en alle anderen die zich in 2025 hebben ingezet enorm bedanken.

De dagelijkse uitvoeringstaak van het bestuur is grotendeels ondergebracht bij het management (locatieleiders) en de medewerkers van de organisatie.

1.2 ORGANIGRAM

1.3 MEDEWERKERS

Gedurende het jaar was in algemene zin de personeelsformatie op niveau om alle werkzaamheden, zoals we deze hadden gepland in het jaarplan 2025, te kunnen uitvoeren.

Tabel 1: Totale inzet medewerkers over 2025:

Management / Locatieleiding	0,5 fte
Beheer gebouwen en terreinen	0,4 fte
Facilitair & Schoonmaak	0,3 fte
Communicatie, PR & Evenementen	0,3 fte
Financiële administratie en secretariaat	0,4 fte
Beheer Kinderboerderij	0,6 fte
Educatie Natuur & Milieu	1,0 fte
Educatie Schooltuin (NB: jaargemiddelde)	0,6 fte
Begeleiding dagbesteding	1,2 fte
Coördinatie Theetuin	0,5 fte
Totaal	5,8 fte

Bovenop dit (vaste) personeelsbestand wordt de inzet bij de Theetuin grotendeels gerealiseerd door flexibele inzet van met name scholieren/vakantiekrachten. Dit maakt het ook mogelijk om snel te kunnen op- en afschalen. De inzet hiervan was in 2025 ruim 4.000 uur in totaal, wat overeenkomt met ruim 2 fte.

Op 31 december 2025 waren er 20 medewerkers in dienst van de stichting. Een aantal medewerkers heeft combinatie-banen waarbij 2 functies door 1 persoon worden ingevuld. Er zijn ook functies die worden uitgevoerd door meerdere mensen.

1.4 VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers zijn de hoeksteen van onze organisatie. Zonder vrijwilligers kunnen onze activiteiten niet worden uitgevoerd. Ze zijn op alle fronten essentieel voor onze organisatie. En er zijn vrijwilligers bij alle onderdelen van de organisatie: dieren, techniek, Natuurtuin, Pluktuin, educatie, toezicht, dagbesteding, bezwarencommissie en bestuur. Het totaal aantal formele vrijwilligers is de afgelopen jaren behoorlijk stabiel (ca. 40-50 vrijwilligers). Naast de inzet van onze formele vrijwilligers is er ook een sterk wisselende inzet van minimaal nog eens zo veel mensen die 'een keertje helpen', bijvoorbeeld bij acties als NL-doet of als bedrijfsactiviteit.

De inzet van de individuele vrijwilligers is wisselend, van een keer per maand in de voerploeg tot wekelijks een ochtend in de Natuur- of Pluktuin tot een lange weekenddienst als gastheer/vrouw voor gehele openingsdagen (van 10:00 tot 16:30 uur). Veel vrijwilligers zijn al jaren actief voor de organisatie, maar ook veel nieuwe(re) vrijwilligers voelen zich fijn bij de organisatie en ze blijven meestal langdurig betrokken. Een (zeer) voorzichtige inschatting komt uit op een totale inzet van zo'n 180 uur per week wat resulteert in een jaartotaal van bijna 9.500 uur vrijwillige inzet.

Veel vrijwilligers werken in een "vrijwilligersploeg": de Natuurtuinploeg, Pluktuinploeg, het bestuur, ondersteuners dagbesteding, de technische ploeg, de toezichthouders en natuurlijk de voerploeg. De meeste vrijwilligers zijn actief binnen 1 van deze ploegen, maar sommige vrijwilligers zijn echte duizendpoten en zijn binnen meerdere ploegen actief. Voor evenementen, grote klussen en dergelijke doen wij een oproep voor vrijwilligershulp binnen alle ploegen.

1.5 ALGEMEEN NUT BEOOGDE INSTELLING

Hertenkamp Enkhuizen (stichting Natuur- en Milieu Educatie Centrum Enkhuizen) is aangewezen als algemeen nut beogende instelling (ANBI). Hierdoor kunnen donateurs en sponsors gebruikmaken van bepaalde belastingvoordelen bij erven en schenken en heeft de organisatie een voordeel in de energiebelasting.

Een ANBI is verplicht gebruik te maken van standaardformulieren voor de zogeheten publicatieplicht. Deze vind je op onze website.

Ons bezoekerscentrum Hertenkamp Enkhuizen is zes dagen per week **gratis** toegankelijk voor alle inwoners en bezoekers van Enkhuizen en omstreken. In schoolvakanties is dat zelfs alle dagen per week. Sinds de nieuwe inrichting van de gebouwen, het terrein en de functies worden we steeds bekender in de omgeving en we mogen wel zeggen dat we inmiddels een echte **kernvoorziening** zijn in onze historische vestingstad zijn. De Theetuin, Kinderboerderij en Natuurtuin worden door bezoekers enorm gewaardeerd. Dit zien we ook terug in een redelijk constante groei in onze bezoekersaantallen (schatting circa +20% per jaar in de afgelopen 5 jaar).

2.1 KINDERBOERDERIJ

De Kinderboerderij is een van de grootste publiektrekkers van ons bezoekerscentrum. De tamme dieren en het hoge knuffelgehalte maakt dat mensen vaak terugkomen en dieren soms zelfs bij naam kennen. In het voorjaar met jonge dieren komen er altijd veel nieuwe bezoekers, om toch even bij de lammetjes te kijken. Het jaar 2025 had een rustig lammerenseizoen. Twee tweelingen en een eenling. Helaas moesten wij al na 1 week afscheid nemen van een van de lammetjes van een tweeling, Deze was waarschijnlijk al vanaf de geboorte niet goed. De overgebleven lammeren hebben gelukkig wel weer heerlijk alle mogelijke aandacht gehad en ook voor veel vermaak gezorgd. Aan het einde van het seizoen, in de herfst of winter, zijn ze allemaal goed terecht gekomen bij andere zorgboerderijen, kinderboerderijen en particulieren. Onze veestapel is redelijk constant, dus wat er in aantal bij komt gaat er ook elk jaar weer af. We zetten ons elk weer jaar in om dieren op een verantwoorde manier te herplaatsen naar een geschikt en fijne nieuw thuis. Dat lukt ons meestal, het feit dat onze jonge dieren al heel handtam zijn en soms al een lokale bekendheid helpt daar natuurlijk enorm bij.

Voor ons pluimvee was ook dit jaar jammer genoeg opnieuw sprake van ophokplicht. En na een lange winter, mochten de eenden, kippen en pauwen, halverwege april eindelijk weer los. Een prachtig gezicht als ze dan weer gezamenlijk over het terrein rennen en een lekker zandbad nemen of in de vijver plonzen. De eenden hebben dit jaar zelf meerdere eieren gelegd en zijn fanatiek gaan broeden, er kwamen veel pullen uit en we hebben daarmee weer een paar leuke aanvullingen van de groep. Ook de pauwen hebben dit jaar voor het eerst voor nageslacht gezorgd. Beide hennen hadden 5 eieren gelegd en zijn daar nauwelijks vanaf geweest. Alle eieren kwamen gelijktijdig uit. Twee hennen met ieder 5 kuikens. Een geweldig gezicht. Helaas speelt de natuur niet altijd

eerlijk spel en verdwenen er regelmatig kuikens. Er mochten er uiteindelijk 4 pauwenkuikens groot worden. Twee per hen. Twee van hen hebben inmiddels een goed plekje gevonden op een andere zorgboerderij en twee zijn nog bij ons en we zijn voor hen nog op zoek naar een andere plek.

Helaas moesten wij halverwege het jaar afscheid nemen van 1 van de lama's. Zij had een hele hoge leeftijd bereikt. Er bleven daarna nog maar 2 lama's van de oorspronkelijke kudde van vijf over. En twee dieren vormen geen kudde, lama's zijn namelijk echte kuddedieren. Wanneer er nu 1 zou komen te overlijden, bleef de laatste zeer eenzaam over. We hebben niet de intentie om nieuwe lama's aan de kudde toe te voegen en zijn dus op zoek gegaan naar een alternatief thuis voor hen. De zoektocht was lang en bleek niet makkelijk, onze lama's waren niet tam te leiden aan een halster en weinig andere kinder- of zorgboerderijen hebben lama's.

Eind 2025 hebben wij toch een mooie locatie in Friesland weten te vinden, waar zij nu deel uitmaken van een grote kudde lama's en alpaca's. Het mogelijke vertrek van de lama's heeft in het verleden tot maatschappelijke onrust gezorgd in de omgeving. Op deze wijze hebben wij een goede invulling kunnen geven aan al die zorgen, juist door de kwaliteit van leven van de lama's voorop te stellen. We gaan onze intelligente, eigenwijze en grappige lama-dames zeker missen.

Ook een van onze oudste hertenhindes ging snel daarna snel achteruit in haar gezondheid en ook van haar hebben wij dit jaar afscheid moeten nemen. En het jaar sloten wij ook nog af met een heel ziek schaap. Na veel onderzoek naar de oorzaak was de diagnose uiteindelijk middenoorontsteking. Gelukkig was zij na die diagnose en bijbehorende behandeling weer snel aan de beterende hand, nog voordat we het oude jaar afsloten.

Natuurlijk was het niet alleen maar kommer en kwel! We hebben veel mooie momenten gehad bij de dieren en weer veel plezier. Bezoekers komen vaak voor de vaste dieren, kennen hun namen en knuffelen graag met ze. Veelal zijn ze betrokken en stellen veel vragen. Gelukkig hebben wij vaste toezichthouders in het weekend om bezoekers van alle informatie te voorzien. We kijken alweer uit naar een goed lammerenseizoen voor het voorjaar van 2026. Alle geiten zijn drachtig en 2 van de geselecteerde schapen ook. De hertenbok heeft van het najaar ook zijn beste gedaan, maar bij herten doet de natuur het zelf en moeten wij gewoon afwachten. Van de pauwen willen we voorlopig geen kuikens meer, omdat dit jaar is gebleken dat het best heel moeilijk is om daar een goede plek te vinden.

Onze kinderboerderij is in het bezit van het Keurmerk Zoönosen van de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD).

2.2 NATUURTUIN

De Natuurtuin is een essentieel onderdeel van de inrichting van het terrein van het bezoekerscentrum. Het is een aantrekkelijke plek, vol biodiversiteit waarin de bezoeker wordt meegenomen in de veelal inheemse flora én de fauna die hierdoor wordt aangetrokken. De met het seizoen steeds wisselende informatievoorziening geeft bezoekers die dat wensen de nodige verdieping.

De Natuurtuin is het centrum van de NME-lessen en de recreatieve activiteiten.

Het beheer van de Natuurtuin wordt grotendeels uitgevoerd door de enthousiaste groep Natuurtuinvrijwilligers op woensdagochtend (en vele momenten daarbuiten, zeker bij droogte). Dit is een redelijk constante groep van ca. 10 vrijwilligers. Een van hen heeft een coördinatietak.

Naast het wekelijkse jaarrond onderhoud is er in het voorjaar van 2025 een enorme beheerklus uitgevoerd tijdens NL-doet van het Oranjefonds, waarbij extra vrijwilligers van o.a. Bayer, Incotec en Vrolijk fd een dag hun handen uit de mouwen hebben gestoken. In de herfst heeft een team van Microsoft dat nog eens dunnetjes overgedaan, maar dan met echte herfstwerkzaamheden, zoals planten, snoeien en een enorme klus waarbij de 'kasteelruïne' helemaal is leeggehaald voor een ecologische-reset.

2.3 DE THEETUIN – KLEINE HORECA EN WINKEL

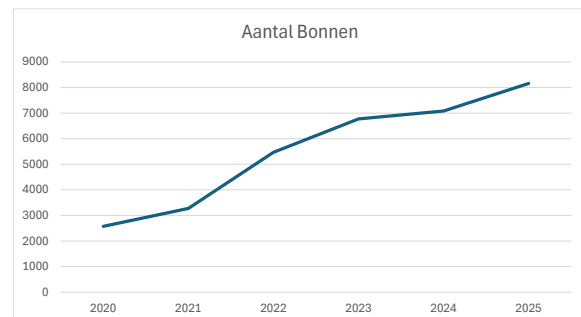
De Theetuin, ons prachtige stukje horeca, waar mensen neer kunnen strijken voor een heerlijk kopje koffie, thee, een gebakje of een uitgebreide lunch. Al meer mensen weten ons te vinden. We zien de bezoekersaantallen stijgen en ook voor de verhuur weten gasten ons steeds vaker te vinden.

De Theetuin is een groeiend onderdeel van onze organisatie. In april is er een nieuwe leidinggevende aangesteld. Iemand met verse ideeën, motivatie, inzichten en relevante horeca-ervaring. Al gauw ontstonden er weer nieuwe inzichten en kreeg de kaart een upgrade. De werkwijze werd aangepast en het personeel strakker begeleid. Er zijn social-deals opgestart en zo leren steeds meer mensen uit de regio (maar ook daarbuiten) ons kennen. Nog steeds weet niet iedereen dat wij een leuke kleine horeca hebben, met zo veel mogelijk huisgemaakte producten.

De dagbesteding is inmiddels echt een onmisbaar onderdeel geworden van onze horeca. Precies zoals we het altijd al wilden. De deelnemers houden zich voornamelijk bezig met de bak-activiteiten. Mede dankzij hen hebben we altijd verse appeltaart, plaattaart en monchoutaart. Dit jaar zijn wij ook begonnen met deelnemers meer mee te laten werken op de voorgrond. Zo kunnen zij beter hun sociale vaardigheden ontwikkelen en komen de bezoekers meer in contact met de deelnemers. De bezoekers ervaren dit altijd erg positief en vinden het leuk om bediend te worden door onze deelnemers. Ook worden er steeds nieuwe dingen bedacht om te maken voor kleine verkoop. Om de kleine verkoop aantrekkelijker te maken is er een klein assortiment producten te koop die aansluit bij onze doelstellingen of een aantrekkelijke meerwaarde biedt aan onze locatie en activiteiten.

In de Theetuin werkt naast de coördinatoren en deelnemers, een klein aantal vaste medewerkers en scholieren als weekend- en vakantiekrachten. Die vinden bij ons een waardevolle en maatschappelijk relevante bijbaan. We hebben een hecht team dat een paar keer per jaar samen dingen onderneemt.

3 ACTIVITEITEN EN EVENEMENTEN

3.1 RECREATIEF-EDUCATIEVE ACTIVITEITEN

In dit hoofdstuk benoemen wij de activiteiten/workshops die met name tijdens de schoolvakanties worden georganiseerd. We noemen al deze activiteiten met opzet recreatief-educatief, omdat de aantrekkingskracht vaak zit in het recreatieve karakter, maar we koppelen door een educatieve inhoud op het gebied van Natuur- en Milieu Educatie of sociale impact aan onze maatschappelijke doelstellingen.

Het aanbod van recreatief-educatieve activiteiten is veelal gericht op (gezinnen met) kinderen in de leeftijd van de basisschool. Bijzondere vermelding verdient echter 'Kaatje Kip', deze voorleesactiviteit is een samenwerking met stichting Westfriese Bibliotheken en wordt speciaal voor de doelgroep peuters 1x per maand op vrijdagochtend georganiseerd, bewust ook buiten de schoolvakanties.

De workshops/activiteiten tijdens de schoolvakanties, bleken net als voorgaande jaren minder in de belangstelling te staan dan eerdere jaren. Waaraan het ligt? Een denkwijze kan zijn dat het juist in de nieuwe opzet van het terrein niet meer nodig is om mensen met activiteiten aan te trekken, omdat er al voldoende uitdaging is zonder. Uiteraard blijven we kritisch kijken naar dit aanbod.

3.2 EVENEMENTEN EN MARKTEN

In 2025 zijn er 5 grote evenementen door ons georganiseerd: Lentemarkt, Schapenscheerfeest, Midzomeravondmarkt, Dierendag en de Herfstmarkt. Evenementen zijn bedoeld om ook een bredere, of andere doelgroep aan te trekken dan met onze andere activiteiten.

De evenementen blijken populair te zijn en worden zeer enthousiast ontvangen. Ze dragen bij aan het vergroten van de bekendheid van onze locatie en onze doelstellingen. We zijn zeer positief over de evenementen en zullen deze ook zeker komende jaren voortzetten.

Op ons terrein gebeurt echter nog veel meer. Een kerndoel van onze organisatie is het bewerkstelligen van lokale duurzame samenwerking. We organiseren daarom ook veel evenementen en activiteiten samen met andere (maatschappelijke) organisaties, of zijn als locatie voor hen beschikbaar. Een opsomming van die evenementen en activiteiten vind je in het hoofdstuk 8 Samenwerkingen.

Het organisatieonderdeel Educatie houdt zich primair bezig met scholenwerk op het gebied van Natuur- en Milieu Educatie (NME), de schooltuinen en de vele activiteiten buiten schooltijden (cursussen, workshops, recreatieve activiteiten) voor jong en oud. De educatieve medewerkers spelen daarnaast ook een belangrijke rol in de informatievoorzieningen van het bezoekerscentrum (bijv. educatieve/informatieve bebording van de Natuurtuin). Al is niet alles meer echt 1-op-1 een voortzetting van wat er was zou je kunnen zeggen dat het organisatieonderdeel Educatie in grote mate de voortzetting van MEC De Witte Schuur is zoals velen deze hebben ervaren vanaf 1997 tot 2019. In onze contacten, met name met leerkrachten en (groot)ouders horen we dat die naam bij velen nog leeft.

Het (basis)onderwijs is traditiegetrouw een zeer belangrijke doelgroep voor onze organisatie. Onze kracht en doeltreffendheid zit vooral in het doen van veldwerk en het uitvoeren van praktijklessen. Het levensecht bezig zijn is een werkvorm die vroeger heel gewoon was. Tegenwoordig maken kinderen vooral virtueel kennis met hun omgeving door educatieve tv-programma's en filmpjes op het digibord. Het spreekt voor zich dat fysieke beleving met alle zintuigen leuker is, maar het is ook vooral veel effectiever. Kinderen leren door te doen, te beleven, te onderzoeken. Ons totale onderwijsprogramma is geënt op de (nieuwe) kerndoelen en methodieken die bij ervarend leren passen. We passen onze werkwijze en aanbod steeds aan om aan te sluiten bij actualiteiten en veranderingen in het onderwijs. Zo zijn we in de afgelopen jaren steeds meer van traditioneel NME (natuur- en milieu- educatie) verschoven naar NWT (natuur- wetenschap- en techniek) en hebben veel duurzaam (techniek)onderwijs aan ons aanbod toegevoegd. We zijn in 2025 begonnen met het aansluiten van ons aanbod aan de nieuwe kerndoelen voor het primair onderwijs (po) en de onderbouw van het voortgezet onderwijs (vo). De nieuwe kerndoelen zijn begin 2026 definitief vastgelegd in de wet. We zullen dit werk dus voortzetten in 2026.

De resultaten van 2025 wijken niet veel af van een 'gemiddeld jaar'. We zien dat we de resultaten, met kleine schommelingen, goed op peil houden. Het aantal activiteiten dat wordt afgenomen, gezien in relatie tot de laag-stedelijke dichtheid van scholen in de nabij omgeving, is bijzonder hoog in vergelijking met veel andere natuur- en milieu-educatieve centra.

Zoals al langer een trend is merken we dat lessen buiten de schoolmuren of lessen buiten het eigen curriculum voor scholen toch altijd moeilijk in te passen zijn. En sommige basisscholen hebben te maken met interne onrust en dat zien wij, maar ook anderen, dan terug in een terugval van contact en afname. Onze ervaring is dat dat echter vaak weer goedkomt als de interne onrust weer wat is gezakt.

4.1 ONS EDUCATIEVE AANBOD VOOR HET (BASIS)ONDERWIJS

Ons educatieve aanbod is elk jaar verschillend. We werken voor de onderbouw grotendeels met een cyclus waarbij een product/activiteit slechts eens per drie jaar wordt aangeboden. Dit betekent bijvoorbeeld dat een kind in groep 1, 2 en 3 elk jaar activiteiten bij ons kan doen met school, zonder herhaling. In de middenbouw en bovenbouw werken wij grotendeels met een cyclus van twee jaar. Ons aanbod is zo ontwikkeld dat activiteiten niet enkel als losse lessen dienen, maar ook verbonden zijn qua inhoud en kunnen fungeren als doorgaande leerlijn. We spreken dan met name over een leerlijn ecologische basisvorming.

Het aanbod van 2025 was, inclusief de aantal keren dat het is uitgevoerd:

Producten	Aantal x uitgevoerd
avonturenpad: Het konijnenpad van Lars en Lineke	21
avonturenpad: Het wordt zomer in het kabouterbos	26
buitenles: Op de kinderboerderij! - onderbouw	16
buitenles: Op de kinderboerderij! - middenbouw	2
buitenles: GPS-Speurtocht: Het geheim van het Wilhelminaplantsoen	5
buitenles: Handje helpen	6
buitenles: Handje Helpen Terugkomdag	4
buitenles: Rood met zwarte stippen (najaar)	5
buitenles: Slootjessafari	11
buitenles: Stadsvogels - Gluren bij de burens	4
buitenles: The Power of Plants	1
gastles: Kip in de Klas	7
gastles: Handje helpen (voorbereidingsles)	6
workshop: Energieproefjes in de klas	4
workshop: Oude apparaten demonteren	5
workshop: TE GEK! Proefjes met zintuigen	11
workshop: Uilenballen pluizen	2
workshop: Zonnebloem op zonne-energie	2
leskist: Kikker en de Warme dag	1
leskist: Kikker in de Kou	1
leskist: Operatie Afval (Onderbouw)	1
leskist: Smaakleskist	2
leskist: Waterkringloop	1
ontdekdoos: Lieve lieveheersbeestjes	1
ontdekdoos: Rupsen en vlinders (onderbouw)	2
uitleen: Vlinderkweekkast	4
uitleen: Wormenhotel	2
Eindtotaal	153

Educatie bij Hertenkamp Enkhuizen is: Levensrechte leersituaties creëren, betekenisvol onderwijs, actief en praktisch en werken met al je zintuigen.

In 2025 zijn er in totaal 27 verschillende producten afgenomen. De producten hebben een totale afname van 153 keer (excl. schooltuinen) uitgevoerd met een bereik van 3518 leerlingen¹ in de basisschool groep 1 t/m 8. Het is daarbij aan te merken dat bijna de helft van de afname wordt gerealiseerd bij de onderbouw. Dit beeld is redelijk consistent door de jaren heen. We merken dat de middenbouw en de bovenbouw minder afnemen. Er zijn veel verklaringen en oorzaken te vinden voor deze situatie, maar we proberen zeker steeds opnieuw een passend aanbod te creëren voor alle leeftijden. Omdat de activiteiten bij een hogere leeftijd in de regel meer tijdsinzet hebben is de verdeling in gegeven “lesuren” per leeftijdscategorie overigens wel redelijk goed verdeeld.

4.2 SPECIAAL VOOR DE BASISCHOLEN VAN ENKHUIZEN

De Enkhuizer basisscholen nemen sinds 2005 structureel deel aan ons NME-programma. Daarmee, in combinatie met alles wat de scholen uiteraard zelf al aanbieden op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid, komt de leerlijngedachte van ecologische basisvorming het meest tot zijn recht. Ons streven is, dat elk kind per jaar aan twee activiteiten uit het aanbod deelneemt. Bij de meeste leerlingen uit Enkhuizen lukt dat!

Uit de resultaten blijkt ook duidelijk dat de scholen uit Enkhuizen veruit de grootste gebruikers van ons regulier educatieve aanbod zijn, meer dan 60%. Dit past bij het beeld van alle voorafgaande jaren, maar vooral ook bij de doelstelling van de organisatie en de afspraken met de gemeente. Ook hebben alleen de scholen van Enkhuizen het voorrecht gebruik te kunnen maken van de schooltuinen. Hieronder staan de aantal uitgevoerde activiteiten per school en het cumulatieve leerlingaantal wat hiermee bereikt wordt.

School	Afname educatieve aanbod	Leerlingaantal x activiteiten	Lessen op de Schooltuin	Leerlingaantal x schooltuinles
RKBS Pancratius	25	613	34	816
Het Mozaïek locatie Toereppel	20	444	34	646
OBS De Tweemaster	18	347	17	391
Montessorischool De Wegwijzer	8	199	17	357
RKBS De Hoeksteen	7	147	17	374
Het Mozaïek locatie Spaans Leger	7	99	17	170
OBS Het Driespan, Klaverweid	6	139	17	476
OBS Het Driespan, Flosbeugel	2	46	17	289
Eindtotaal	93	2034	170	3519

De scholen van Enkhuizen mogen ook extra maatwerk en aanpassingen verwachten. We bezoeken ze actief, stimuleren, ondersteunen en adviseren. De scholen worden minimaal één keer per jaar bezocht om te overleggen over het aanbod, nieuwe ontwikkelingen en ons advies voor het scholenprogramma.

¹ Dit zijn geen unieke leerlingaantallen. Hierbij wordt het aantal leerlingen vermenigvuldigd met het aantal activiteiten. Een leerling die dus in een jaar naar 3 verschillende activiteiten gaat wordt geteld als 3 leerlingen.

4.3 SCHOOLTUINEN ENKHUIZEN

Een eigen schooltuintje voor kinderen in groep 6² van alle basisscholen in Enkhuizen. In 2025 was het ook nog eens een topjaar, want echt alle leerlingen van groep 6 uit Enkhuizen (en ook nog veel leerlingen van groep 5) hadden dit jaar een schooltuin. Een unicum! We hadden in 2025 wel meer dan 200 schooltuintjes!

De urgentie om kinderen meer bewust te maken van de relatie voeding en gezondheid neemt steeds verder toe. De schooltuin is een bijzonder sterk instrument om hier heel concreet aan te werken. Het is tevens een sterk instrument om al op jonge leeftijd te werken aan een goed aansluiting op de lokale groen agrarische arbeidsmarkt, m.n. in zaadproductie, -veredeling en -verwerking.

Het lesprogramma wordt wekelijks op het terrein van de schooltuinen langs het Wethouder Jan Visserpad uitgevoerd, aan de voet van het schootveld van de historische vesting van Enkhuizen. De leerlingen komen een lesuur per week naar de tuin om op een eigen stukje grond groenten en bloemen te kweken. De schooltuin biedt leerlingen een rijke leeromgeving, waar ze naast tuinieren ook leren over het weer, het hanteren van gereedschappen en gezond eten. Ze zijn bezig met het ontwikkelen van vaardigheden, met werkhouding en samenwerking.

In samenwerking met Cinema Enkhuizen behoort een bioscoopbezoek naar de film "onder het maaiveld (junioeditie)" inmiddels tot een vast leerelement waarbij het werken op de tuin gekoppeld wordt aan de kwaliteit van het bodemleven.

De leerlingen zijn ook welkom tijdens de openingstijden van de Pluktuin om te werken aan hun tuin, m.n. in de schoolvakanties. De leerlingen kunnen -redelijk vrijblijvend- zelfstandig hun tuintje onderhouden. In de

vakanties is iemand van het schooltuinteam een dagdeel per week is er aanwezig voor ondersteuning en advies. We zien dat er niet alleen heel dankbaar gebruik van wordt gemaakt, maar ook dat de leerlingen komen met (groot)ouders, burens en vrienden om hun tuin te laten zien. Ze komen er omdat ze het leuk vinden en voelen zich betrokken!

Voor de Schooltuinen wordt na afloop van elk groeiseizoen een **apart jaarverslag** opgesteld voor alle betrokkenen en sponsors. De schooltuin wordt binnen de organisatie als apart bedrijfsonderdeel uitgevoerd met een eigen team en deels eigen financiële stromen, waaronder bedrijfssponsoring. schooltuinen wordt door sponsoring (zowel in geld als in natura) door vele lokale organisaties gedragen. Hoofdsponsor is Enza Zaden, inmiddels al ruim 10 jaar!

De schooltuinen worden door sponsoring (zowel in geld als in natura) door vele lokale organisaties gedragen.

² Na de zomervakantie zitten zij in groep 7

4.3.1 DE PLUKTUIN

Speciale aandacht verdient een belangrijk en mooi stukje van het schooltuinencomplex: de Pluktuin van Enkhuizen. Hier wordt (bijna) jaarrond gewerkt door een de Pluktuin-vrijwilligers om de stad (nog) een beetje mooier te maken en mensen in het seizoen de gelegenheid te bieden om zelf groente en een mooie bos bloemen, tegen een schappelijke vergoeding, te plukken. Wat ooit begon als een klein idee omdat het terrein groter was dan wij nodig hadden, is inmiddels uitgegroeid tot een kleurrijke oase waar het -uiteraard geheel zonder kunstmest of pesticiden- zoemt van het rijke leven. Geniet daar van de pracht van bloemen als goudsbloem, cosmos, dahlia's, de vele bessensoorten en prachtige groenten, maar ook van de vele soorten zweefvliegen, kikkers, salamanders, vogels in de rietkraag, de hooglanders op het ecoterrein aan de overkant, de eenden in de tuinvijver en uiteraard het uitzicht op kinderen die met plezier aan het werk zijn in hun eigen stukje tuin.

5 DAGBESTEDING

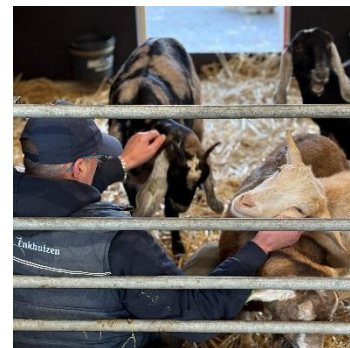
Wij zijn een leuke en vooral ook bijzondere dagbestedingslocatie die je niet overal tegenkomt.

Van diervozorging tot horeca, van creatief tot terreinonderhoud, bij ons is veel mogelijk. Dagbesteding is een groot onderdeel van de organisatie en verweven met de meeste andere bedrijfsonderdelen. Zo zien we het ook graag. De deelnemers helpen mee bij de diervozorging, terreinonderhoud, horeca, markten, evenementen en heel veel andere creatieve klussen.

De beschikbare dagen: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag.

De aangeboden activiteiten:

- verzorging van de dieren,
- terrein- en gebouwenonderhoud,
- ondersteuning horeca (bediening en keuken),
- creatieve activiteiten,
- buitenwerkzaamheden w.o. moestuinieren.

Landzijde verzorgt voor ons de administratieve kant van de zorg, maar levert en bewaakt ook de zorgexpertise voor de dagbesteding en de inhoudelijke kant van de begeleiding. Wij hebben veel steun aan hun kennis en expertise. De lijnen zijn kort en bij vragen kunnen we snel terecht of worden we snel doorverwezen naar de juiste persoon die ons verder kan helpen. Meerdere keren per jaar zijn er bijeenkomsten die aansluiten op zorgboerderijen of die extra ingaan op bepaalde zorgvragen. Ook zijn er via Landzijde extra mogelijkheden om cursussen en opleidingen te volgen tegen een gereduceerd tarief. Wij bieden deze vervolgens aan bij onze deelnemers, medewerkers en vrijwilligers.

5.1 GROEI IN AANTAL DEELNEMERS

We zijn ontzettend blij met de groei in het aantal deelnemers van de dagbesteding. De vrijdagen die wij in 2023 extra hebben opgezet, toen mede met doel ruimte te bieden voor deelnemers vanuit de pilot Dagbesteding als Algemene Voorziening, lopen inmiddels heel goed. We bieden nu 4 volle dagen dagbesteding aan. Als organisatie bieden we onze deelnemers een zinvolle arbeidsinvulling die bij hen past.

We hebben 2 vaste begeleiders, verdeeld over 4 dagen (i.c. 8 dagdelen) en een inval-begeleider die bij drukte, vakantie of ziekte kan invallen.

De binnenruimte is zoals bekend best beperkt voor de grootte van de groep. Dit leidt soms tot spanningen. Waar de een de gezelligheid nodig heeft, heeft de ander behoefte aan een plek van rust. Wellicht dat in de toekomst uitbreiding van de ruimte gewenst is, zelfs met huidige deelnemersaantallen.

In 2025 waren er gemiddeld 20 deelnemers, die met elkaar gemiddeld 55 dagdelen per week in de dagbesteding deelnemen.

5.2 DE PILOT EN 'MOOI GAAN'

Vanaf de start op 1 november 2022 zijn we al aangehaakt bij de Pilot van de gemeente Enkhuizen om de dagbesteding als Algemene Voorziening aan te bieden. Dagbesteding, maar dan zonder de gebruikelijke drempels. Wij hebben sinds de start een wisselend aantal deelnemers die hier gebruik van maken. We zijn voorstander van een drempelvrije dagbesteding en doen onze best hieraan bij te dragen door te participeren in deze subsidie en met de gemeente mee te denken. Eind 2025 heeft de gemeente bekend gemaakt de pilot te beëindigen en het geleerde voort te zetten in een algemene voorziening met de naam 'Mooi Gaan'. Voor deze voorziening zijn inmiddels duidelijke afspraken gemaakt met de gemeente en Landzijde, die hierin het stokje als hoofdaannemer van ons overneemt. Zij zullen de zorgverantwoording vanaf nu op de achtergrond van ons waarnemen, zoals zij dat ook bij de regulier dagbesteding doen. Wij monitoren op de voorgrond wat de deelnemer nodig heeft. Wanneer blijkt dat een deelnemer van 'Mooi Gaan' meer hulp nodig heeft, trekken wij aan de bel bij de instanties voor een opschaling naar een eventuele indicatie. Op deze manier krijgen mensen eerder de zorg die ze nodig hebben dan voorheen.

5.3 KWALITEITSKEURMERK

Afgelopen jaren droegen wij het keurmerk Kwaliteit Laat je Zien vanuit de federatie Landbouw en Zorg. Per 1 januari 2026 is landzijde overgegaan op een eigen keurmerk, om de administratieve druk van zorgboerderijen te verlagen, zonder de kwaliteit uit het oog te verliezen. In 2025 hebben we gewerkt aan de overgang en per 1 januari 2026 zijn wij daarom ISO 9001 gecertificeerd.

6 BEHEER GEBOUWEN EN TERREINEN

Een groot deel van ons werk, zowel in aandacht als in (financiële) middelen gaat uit naar het beheren van het terrein en de gebouwen. Het terrein en de twee hoofdgebouwen zijn in volledig eigendom van gemeente Enkhuizen en de bijgebouwen zijn in eigendom van de gemeente. Het terrein om de gebouwen en de dierenweiden zien er in de basis goed uit. Er is natuurlijk sprake van redelijk recente nieuwbouw. Daarnaast proberen we doorlopend verouderde dingen te onderhouden, repareren of te verwijderen en nieuwe elementen toe te voegen.

Het beheer wordt uitgevoerd door de gebouw- en terreinbeheerder met ondersteuning van vele vrijwilligers en deelnemers van de dagbesteding. Het onderhoudsniveau van de gebouwen, verhardingen, de borders en de Natuurtuin is hoog. Dat is te danken aan de enorme inzet van de (tuin)vrijwilligers en de deelnemers van de dagbesteding. We zijn enorm trots op onze deelnemers en dankbaar voor de enthousiaste vrijwilligersgroep die elke woensdagochtend (en vaak ook nog daarbuiten) het onderhoud van het groen ter hand neemt.

7 COMMUNICATIE EN PR

7.1 INTERNE COMMUNICATIE

Het doel van interne communicatie is het informeren van (vrijwillige en betaalde) medewerkers over relevante zaken in de organisatie, bijvoorbeeld besluiten vanuit bestuur en management. Dit neemt medewerkers actief mee in veranderingen, strategie en besluitvorming. Goede interne communicatie draagt bij aan verbinding (onderling en met de organisatie), onderlinge betrokkenheid en versterkt de samenwerking.

Met de groei en aanpassingen binnen de organisatie werd het duidelijk dat hier meer aandacht aan moest worden besteed. In 2025 werd daarom gestart met een interne nieuwsbrief die na elke bestuursvergadering verschijnt en vaker indien nodig. De nieuwsbrief wordt verstuurd naar medewerkers en vrijwilligers. In de nieuwsbrief staan besproken onderwerpen die het bestuur met medewerkers wil delen. Daarnaast bevat de nieuwsbrief onder andere weetjes vanuit de organisatie, stellen nieuwe medewerkers zich voor en delen de verschillende afdelingen wat er speelt.

In 2025 is er ook gestart met het organiseren van (meer) bijeenkomsten voor vrijwilligers. Doel is om hen betrokken te houden bij de organisatie en het stimuleren van de onderlinge verbinding. Elkaar zien en spreken op een andere manier dan bij het werk staat centraal, net als het delen van informatie vanuit de organisatie en uiteraard met een hapje en een drankje. Daarnaast wordt er bij elke bijeenkomst een thema uitgelicht, dat bij de organisatie past, bijvoorbeeld over vogels, diergezondheid of planten. Dit gebeurt dan in de vorm van een bijvoorbeeld een quiz, spel, filmpje.

7.2 EXTERNE COMMUNICATIE

Het doel van externe communicatie is om de organisatie goed zichtbaar te maken en positief te profileren en het 'duurzame en sociale gedachtegoed' van de organisatie uit te dragen. Men krijgt te weten waar we mee bezig zijn, wat bijdraagt aan onze groeiende bekendheid en het draagvlak in de maatschappij.

Praktisch gaat het om beheren van eigen digitale en papieren communicatiemiddelen en contact met externe mediabronnen (redacties van kranten etc.).

7.2.1 INZET VAN EXTERNE COMMUNICATIEMIDDELEN

Communicatie wordt verspreid via verschillende media, zowel digitaal als gedrukt. Er wordt zo kosteneffectief mogelijk gewerkt en er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van gratis media: *free publicity*. Onze media-inzet is voornamelijk lokaal gericht. Voor evenementen worden posters gemaakt die door Enkhuizen verspreid worden.

Onze persberichten en redactionele berichten worden verspreid aan (redacties van) media-bronnen, zoals regionale nieuwssites, huis-aan-huis bladen en de zondagskrant. Over het bereik hiervan zijn wij zeer tevreden: veel van de media publiceren de persberichten én indirect is er een olievlekwerking op hun social-media-kanalen. De welwillendheid van de lokale media zorgen voor een groot bereik waar we uiteraard heel blij mee zijn. Zij zoeken ons zelf geregeld op voor leuke items over een van onze vele activiteiten.

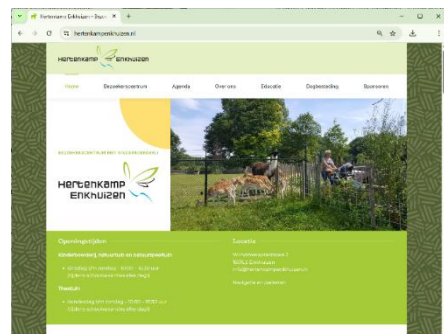

7.2.2 WEBSITE WWW.HERTENKAMPENKHUIZEN.NL

De website www.hertenkampenkhuizen.nl is een van de 'visitekaartjes' van de organisatie. Alle verschillende onderdelen en activiteiten van de organisatie zijn in een oogopslag te vinden. De website is het gezicht van de organisatie en omvat voor het grootste deel 'statische (geactualiseerde) informatie'. Dynamische informatie is te vinden in de 'agenda'.

Eind 2024 werd begonnen met het vernieuwen van het uiterlijk van de website. De nieuwe website met een compleet nieuwe look-and-feel werd begin 2025 gelanceerd. De nieuwe stijl is daarna ook doorgezet naar andere producten, zoals nieuwe bebording op en om het terrein.

In 2025 werd de website door ca. 21.500 individuele bezoekers zo'n 70.000 keer bezocht. Dit is een afname met eerdere jaren. Dit kan ook deels komen door de overgang naar een nieuwe website met andere analysetools. Omdat de bezoekersaantallen op het terrein hier niet onder lijkt te leiden en er een toename is op volgers van onze sociale media hebben we niet extra ingezet op het aandacht vragen voor de algemene website.

7.2.3 WEBSITE WWW.NMEWESTFRIESLAND.NL

De website www.nmewestfriesland.nl wordt gebruikt voor het educatieve aanbod en reserveringsstelsel van de samenwerkende NME-partners in West-Friesland. Naast Hertenkamp Enkhuizen betreft dit MAK Blokweer en IVN-Westfriesland.

7.2.4 SOCIALE MEDIA: FACEBOOK EN INSTAGRAM

Voor de dynamische algemene communicatie wordt gebruikgemaakt van Facebook en Instagram omdat onze doelgroepen daar voornamelijk te vinden zijn. Dat zijn met name (groot)ouders met kleine en/of schoolgaande kinderen.

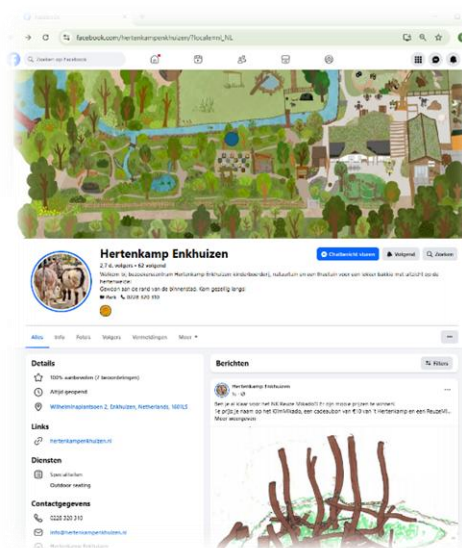
We hebben verschillende kanalen:

- <https://www.facebook.com/hertenkampenkhuizen/>
- <https://www.facebook.com/hertenkamp.schooltuinen>
- <https://www.instagram.com/hertenkampenkhuizen/>

Deze mediapagina's worden voornamelijk door de communicatiemedewerker beheerd. Er werden gemiddeld ca. 4 á 5 berichten per week geplaatst. De berichten omvatten berichten uit de hele organisatie: berichten over de educatief-recreatieve activiteiten en evenementen, maar ook berichten uit de Theetuin, de Kinderboerderij, de dagbesteding en de Natuurtuin. Ook is er, waar relevant, aandacht voor landelijke duurzame acties zoals de Landelijke Opschoondag.

De geplaatste berichten worden veelal door lezers gedeeld. Het bereik is daarmee groot en vooral lokaal erg sterk. Ca. 50% van de gebruikers/doelgroep komt uit Enkhuizen, de rest is voornamelijk uit de omgeving Oostelijk West-Friesland. Hieruit kunnen we concluderen dat deze aanpak voor ons zeer effectief is.

De Facebook-pagina heeft zo'n 2.700 abonnees, een toename van 500 t.o.v. 2024. Het Instagram-account telt er 1.100, 20% meer dan in 2024. De Facebookpagina van de Schooltuinen heeft zo'n 900 vrienden, een toename van 15% t.o.v. een jaar eerder. Voornamelijk (groot)ouders van de leerlingen die het huidige jaar een schooltuin hebben, daarom wisselt deze groep nogal eens. Deze pagina wordt overigens voornamelijk beheerd door de schooltuindocent.

7.2.5 NIEUWSBRIEVEN VAN DE SCHOLEN

Tijdens schoolvakanties worden diverse activiteiten georganiseerd voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Ons activiteitenprogramma wordt naar de scholen gestuurd met het verzoek om deze onder de aandacht van de ouders te brengen. Dat doen ze in de regel door het op te hangen of te delen via e-nieuwsbrieven/ouder-apps (met name Parro) en via berichten (directe communicatie) zodat alle individuele ouders/verzorgers bereikt worden. We zijn enorm dankbaar dat de scholen dat doen.

8 SAMENWERKINGEN

Samenwerking staat bij ons hoog in het vaandel – onze organisatie bestaat immers bij gratie van de sociale functie binnen de gemeente Enkhuizen. Steeds meer organisaties weten ons te vinden en willen samenwerken; zowel lokaal, regionaal als landelijk. De meeste samenwerkingen die ontstaan zijn duurzaam; ze zijn langdurig, evenwichtig en effectief.

We zijn aangesloten bij de volgende branche-organisaties, collectieven en/of overleggen:

- vSKBN – Vereniging Stads- en kinderboerderijen Nederland
- GDO - Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling
- Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland
- NME-Westfriesland
- Informeel overleg managers NMD³-centra Noord-Holland en Flevoland
- Stakeholdersoverleg Recreatiegebied Enkhuizerzand

En werken geregeld samen met andere groene, culturele en sociale organisaties:

- IVN, afdeling Westfriesland
- IVN Noord-Holland
- MAK Blokweer
- KNNV Westfriesland
- Staatsbosbeheer KopNH
- SijsWijs
- Grootouders voor het Klimaat
- Schoon Enkhuizen
- Dierenambulance
- De Bonte Piet
- Landschap Noord-Holland
- MADhouse Enkhuizen
- Rotary, afdeling Enkhuizen
- Lions Club, afdeling Enkhuizen
- Jong Leren Eten
- Boerderij Educatie NHN
- Cinema Enkhuizen
- Welwonen

We zijn ons ervan bewust dat een lijstje als dit altijd onvolledig blijkt te zijn, dus excuses als we een organisatie vergeten zijn. Hierbij willen wij alle samenwerkingspartners, -partijen en -personen die zich hebben ingezet bij de vele diverse activiteiten, nogmaals van harte bedanken!

8.1 SAMENWERKINGS-EVENEMENTEN

Naast de door ons zelf georganiseerde evenementen is onze locatie geregeld beschikbaar voor de evenementen van andere organisaties.

De volgende evenementen zijn in 2025 samenwerking (al dan niet enkel facilitair) uitgevoerd:

- Landelijke Opschoondag i.s.m. Schoon Enkhuizen

³ NMD: Natuur- Milieu- en Duurzaamheid

- NL-doet i.s.m. Oranjefonds
- 4 mei dodenherdenking i.s.m. gemeente Enkhuizen en Comité 4 en 5 mei
- 5 mei kinder-(vrijheid)festival i.s.m. Welwonen én Comité 4 en 5 mei
- Huttendorp i.s.m. Welwonen
- Walk of Peace i.s.m. organisatie Walk of Peace
- World Cleanup Day i.s.m. Schoon Enkhuizen
- Levend kerststal op 24 december i.s.m. PG Enkhuizen
- RSG cultuurweek "Rondje Cultuur" i.s.m. RSG en MADhouse Enkhuizen
- Avond-4-Daagse i.s.m. Wandelvereniging De Haringstadters
- De Struuntocht i.s.m. Rotary Enkhuizen

9 KORTE VOORUITBLIK: WAT GAAN WE DOEN IN 2026

We zijn heel blij met hoe het gaat. De meeste zaken gaan ook volgend jaar dan op gelijke voet, al dan niet met groei door. Uiteraard is er op alle bedrijfsonderdelen sprake van ontwikkeling. We zetten de huidige kwaliteit en aantallen activiteiten en evenementen door. De in 2025 voor het eerst gehouden Midzomeravondmarkt, zal ook in 2026 worden gehouden.

We houden ook in 2026 goed vast aan waar we voor staan; duurzaamheid, dierenwelzijn, sociale cohesie en maatschappelijke waarde.

Eind 2025 heeft de raad het college van B&W gevraagd onderzoek te doen naar verbetermogelijkheden van de exploitatie van Hertenkamp Enkhuizen. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag wachten wij op de resultaten. Wij hopen en gaan ervan uit dat de resultaten van het onderzoek, uitgevoerd door Synarchis, laat zien dat wij momenteel al effectief en efficiënt gebruik maken van maatschappelijke middelen voor maatschappelijk rendement. Maar ook dat het ons weer nieuwe inzichten mag opleveren voor kansen die wij wellicht momenteel niet zien of onvoldoende benutten. We verwachten dat dit leidt tot concrete afspraken met de gemeente om de "incidentele exploitatiebijdrage" die wij al jaren ontvangen van gemeente Enkhuizen nu echt structureel te borgen in de gemeentelijke kadernota, begroting en subsidieverordening.

9.1 KANSEN EN RISICO'S

9.1.1 KANSEN:

1. De bezoekersaantallen van het bezoekerscentrum nemen nog steeds gestaag toe.

Wij verwachten dat de groei ook het komende jaren doorzet en houden rekening met hogere bezoekersaantallen in de vakanties vanwege de recreatieve ontwikkeling van Enkhuizen, en voor ons met name die in het Recreatiegebied Enkhuizer Zand. Wel verwachten wij dat de groei na voltooiing van het vakantiepark van EuroParcs de groei op termijn wat zal afvlakken. Groei van bezoekersaantallen geeft ons meer mogelijkheden voor de Theetuin, incl. dagbestedingsplekken en voor het ontplooiën van meer recreatief-educatieve activiteiten en kleine evenementen. Hiermee kunnen meer inkomsten worden gegenereerd om de bijdrage van de gemeente en de afhankelijkheid daarvan zo laag mogelijk te houden. Tegelijkertijd geeft het ons de mogelijkheid om bezoekers meer in aanraking te laten komen met onze doelstellingen en waarden, bijvoorbeeld op het gebied van Duurzaamheid en Sociaal werkgeverschap.

2. Er worden steeds nieuwe sponsors, subsidies en fondsen gevonden

Dit gebeurt door het inzetten op het verwerven van kennis over fondsenwervingen en het opzetten van een stevig netwerk, flinke PR-activiteiten en beter de mogelijkheden van nalatenschap onder de aandacht te brengen. Ook het professionaliseren van de medewerkers op dit thema heeft hierbij de aandacht.

3. Indexatie van de incidentele exploitatievergoeding

De incidentele exploitatievergoeding is afgelopen jaren, en ook in 2025, ondanks ons verzoek, wederom vastgesteld op € 162.000. Deze bijdrage is in alle jaren nooit aangepast aan inflatie en kostenstijging. Dit betekent feitelijk een besparingsopgave tot wel 5% per jaar door lastenverhogingen, m.n. op het gebied van werkgeverslasten. Tot nu toe is het ons steeds gelukt om dat op te vangen door besparingen toe te passen en doordat inkomsten op andere onderdelen hoger worden, maar de rek begint daar op veel onderdelen echt uit te raken. Dit leidt niet alleen tot grotere risico's voor de exploitatie, maar ook tot een steeds hogere werkdruk bij het personeel. Om verhogingen van inkoop en personeelskosten in de komende jaren wel op te kunnen vangen is het nodig dat ook de exploitatievergoeding wordt geïndexeerd. Wanneer deze niet meer incidenteel, maar structureel wordt gemaakt gaat deze mee in reguliere structurele indexatie van de gemeentesubsidies. Wij gaan er van uit dat dit met de resultaten van het onderzoek van Synarchis ook zichtbaar wordt en er door de gemeente invulling zal worden gegeven aan onze wens. Daarom zetten wij dit -net als voorgaand jaar- ook wederom voor 2026 als een kans -en niet als een risico- neer.

9.1.2 RISICO'S

1. De financiering vanuit de gemeente is (nog) niet gegarandeerd

De subsidie NME en de exploitatiebijdrage van de gemeente zijn essentieel voor het voortbestaan van onze organisatie en onze activiteiten. Al staan de doelstellingen en maatschappelijk rendement van onze organisatie weinig ter discussie is het behalen daarvan wel degelijk afhankelijk van maatschappelijk geld. Voor 2026 en de jaren erna zullen steeds opnieuw afspraken moeten worden gemaakt. Daarbij maken wij ons, net als de gemeente(n) en andere maatschappelijke organisaties enorme zorgen over het "ravijnjaar" met verdere bezuiniging vanuit het rijk en welke gevolgen dit gaat hebben voor onze organisatie én betrokkenen.

2. Het blijven aantrekken van voldoende bezoekers blijft een uitdaging

Hertenkamp Enkhuizen is als bezoekerscentrum afhankelijk van zijn bezoekers. Dit houdt o.a. verband met de aantrekkelijkheid van Hertenkamp Enkhuizen, maar ook met andere zaken buiten onze eigen invloedssfeer. Denk daarbij aan economische ontwikkelingen, concurrentie, bewegwijzering naar de locatie, parkeergelegenheid en ontwikkelingen in de nabije omgeving.

3. Deelnemers behouden/aantrekken voor de dagbestedingsactiviteiten.

Ondanks dat Hertenkamp Enkhuizen een locatie is met diverse en kwalitatief goede dagbestedingsmogelijkheden, blijft het afhankelijk van de interesse van zorgverleners, doorverwijzers en deelnemers. Wij hebben invloed op onze professionaliteit, werkzaamheden en uitstraling. Een belangrijke rol is daarbij externe zichtbaarheid door communicatie. Maar er is ook sprake van zaken waar wij geen tot weinig invloed op hebben. Denk aan veranderingen van het zorgstelsel, kwaliteit van doorverwijzers, financieringsinstrumenten en de belangen van zorgverleners, die bij bezuinigingen sturen op dagbesteding op hun eigen locaties.

4. Parkeerproblematiek neemt toe.

Met de ontwikkeling van EuroParcs Enkhuizerzand is de parkeerruimte die gebruikt werd door (met name) de scholen niet meer beschikbaar. Ondanks meerdere gesprekken hierover met gemeente en gebiedspartners lijkt dit probleem geen oplossing te krijgen. Buiten het feit dat scholen nu moeten zoeken naar parkeerruimte in de blauwe zones is ook de loopafstand flink verhoogd. Met name voor de lessen voor de onderbouw vinden we dit zeer onwenselijk. We blijven ook de komende periode monitoren en in zetten in op overleg met betrokken om verschillende oplossingsrichtingen te onderzoeken.

9.2 MEER WETEN?

Wil je meer weten over onze plannen voor 2026? Lees dan ons jaarplan 2026 en kijk geregeld op onze websites en de socials: www.hertenkampenkhuizen.nl, www.nmewestfriesland.nl, <https://www.facebook.com/hertenkampenkhuizen>, <https://www.facebook.com/hertenkamp.schooltuinen> en <https://www.instagram.com/hertenkampenkhuizen>

Het bestuur heeft dit jaarverslag op 19 mei 2026 vastgesteld.

Voorzitter
A. Loots

Secretaris
N.P. Do

